

MIGRÁCIÓ (vándorlás)

A globalizáció és migráció korában a társadalmak biztonságának meghatározó tényezői a lakossági mozgások. A társadalmi berendezkedésnek fontos szerepe van a migráció és a biztonság kapcsolatának alakításában. Az Egyesült Államokban a demográfiai és kulturális sokféleséget előnynek tekintik, mely erősíti az államot és értékeit, ugyanez más demokratikus országokról nem egyértelműen mondható el. A migrációnak a lakosságra gyakorolt hatását meghatározza, hogy az emberek miért vándorolnak, milyen mértékben önkéntes a mozgásuk, és milyen státust érhetnek el.

A biztonságot három egymással kapcsolatban álló erő – a katonai kapacitás és védelem; a kormányzás formája; a strukturális feltételek és környezeti életképesség – határozza meg. Egy állam annyira biztonságos, amennyire a biztonság mindhárom dimenziója megvan.

A katonai biztonság biztosítja az államhatárok sérthetlenségét és/vagy az állami célok érdekében katonai eszközök használatát.

A rendszer biztonsága a kormány és intézményei azon képességére utal, hogy felelősséget vállal és megvédi magát a belföldi rendzavarásoktól.

A strukturális biztonság arra a képességre utal, hogy az életfeltételeket és a megélhetés forrásait megvédi.

Forrás: Nazli, Choucri: *Migration and Security (Migráció és biztonság)*

Migráció

A mobilitás mozgékonytságot jelent. Két fajtája van: társadalmi és térbeli mobilitás.

A vándorlás (migráció) a produktív korúakat mozgatja meg leginkább.

A térbeli mobilitás egyik formája, a népesség lakóhely-változtatása. A vándorlás mindig az adminisztratív (közigazgatási) határ átlépésével jár.

Külső vándorláson az országhatárokat átszelő, belső vándorláson az országhatárokon belüli lakóhely-változtatást értjük.

Megkülönböztetjük az önkéntes vagy kényszer-, az egyéni vagy csoportos, a legális vagy illegális, az állandó vagy ideiglenes vándorlást.

Magyarországon akkor állandó jellegű a vándorlás, ha a vándorló állandó lakását végleges szándékkal elhagyja és egy másik településen lévő lakást jelent be állandó lakhelyéül. Ideiglenes jellegű a vándorlás, ha a vándorló állandó lakását fenntartva (vissza szándékozik térni) az új lakását ideiglenes tartózkodási helynek jelenti be, vagy ha ideiglenes lakóhelyéről visszatér állandó lakóhelyére.

A térbeli mobilitás önkéntes vagy kényszerű változata a háborús, fegyveres konfliktusok katonai és polgári menekültjeinek helyválttatása. Jogi védelmüket nemzetközi egyezmények szabályozzák, megállapítva a polgári és katonai

népességgel kapcsolatos bánásmódot és gondoskodás tartalmát és formuláit. (A Népszövetség kezdeményezése nyomán elfogadott 1929. évi ún. harmadik genfi egyezmény.)

Külföldiek Magyarországon

A Belügyminisztérium nyilvántartásain alapuló, KSH által feldolgozott adatok alapján

A migrációs folyamatok ritkán egyirányúak, a tartós egyirányú áramlás kitermeli a maga párját, az ellenáramlást.

A munkavállalási engedéllyel munkát vállaló külföldiek létszáma az elmúlt években folyamatosan emelkedett, különösen a román és ukrán állampolgárságú munkavállalók esetében. Az EU tagállamok közül minden egyes évben a Nagy-Britanniából érkezők szereztek a legnagyobb számban munkavállalási engedélyt. Dominanciájuk nyilvánvalóan összefügg azzal, hogy az idegen nyelvet tanulók körében a legnépszerűbb az angol, és az ebből fakadó keresletet elégítik ki a nyelvtanári diplomával, vagy anélkül a szigetországból érkező oktatók. A Németországból érkezettek nem az oktatásban, hanem egyéb ágazatokban vállalnak munkát. Franciaországból minden évben többen álltak alkalmazásban Magyarországon, mint a szomszédos Ausztriából. Az 1998-ig dinamikusan növekvő olasz munkavállalói létszám nem növekedett tovább, azonban az EU-ból még így is az ötödik legnagyobb létszámú munkavállalói csoportot küldik Magyarországra.

A legjelentősebb számú tengerentúlról származó munkavállalói csoportot az Egyesült Államok és Japán adják.